

خون؛ مایه حیات انسان

نیاز به خون

در اغلب موارد ، تزریق خون تنها راه نجات بیماران یا مصدومین می باشد و از آنجایی که تا امروز هیچ ماده ای در هیچ شرایطی نتوانسته جایگزین خون این ماده حیات پخش گردد، در نتیجه انسان تنها تولیدکننده و مصرف کننده خون خویش می باشد. اهدای خون از اهمیت ویژه ای برخوردار است وتبادل این ماده حیاتی بهتوان جلوه ای از ایثار و نودوستی مود تقدیر و قدردانی قرار می گیرد.

درمواقع خاص نظیر جنگ و حوادث پیش بینی نشده طبیعی (زلزله ،سیل) و غیره نیاز به خون شدیداً افزایش می یابد، همچنین با پیشرفت علم پزشکی و اعمال جراحی بزرگ خون بیشتری مورد استفاده قرار می گیرد . از سوی دیگر بیماری های خونی از جمله تالاسمی و هموفیلی که در کشور ما نیز بالایای دارد، بخشی زیادی از خون های اهدایی را به خود اختصاص می دهند . از آنجایی که مرکز انتقال خون تونیدکننده خون نمی باشد ، بلکه فقط خونهای اهدا شده را پس از انجام آزمایشات لازم و تهیه فرآورده های آن، به نیازمندان به این ماده حیاتی انتقال می دهند ، در نتیجه نجات جان بیماران بستگی مستقیم به میزان استقبال مردم از اهدای خون دارد. لذا با اهدای اندکی از خون خود می توان در حیات دوباره جامعه نقش موثری داشت.

خون سالم نجات دهنده زندگی است . هر روزه شاهد مرگ هزاران نفر خواهیم بود، اگر افرادی خیر، خون خود را اهدا نمایند هر ساله حدود ۵۰۰ هزارنفر از بانوان ، در سراسر جهان به دلیل عوارض مربوطه به بارداری از بین می روند حدود ۲۵ درصد از این موارد به نوعی در ارتباط با از دست دادن خون می باشد اگر خون کافی در دسترس بود، بسیاری از این جان ها نجات می یافت. خون سالم خونی است که هیچ زبانی به فرد گیرنده آن وارد نمی نماید.

خون سالم می تواند نجات دهنده حیات باشد، درحالی که خون ناسالم می تواند موجب بیماری شدید یا حتی مرگ گیرنده خون را به همراه داشته باشد.

اهداکندگان داوطلب که پولی در ازای اهدای خون دریافت نمی نمایند و به طور منظم خون اهدا می کنند، سالم ترین اهدا کنندگان هستند. تحقیقات در کشورهای مختلف نشان داده است افرادی که خون خود را داوطلبانه و بدون در نظر گرفتن پاداش مادی اهدا می کنند، دلایل اندکی جهت پنهان کردن اطلاعات مربوطه به آن بخش از سلامت و روش زندگی خود که آنها را برای اهدای خون، به طور موقت و یا دائم نامناسب می نماید ، دارند.

آسیب دانی

۱-جر تعلیم و تربیت فرزندان مشارکت داشته باشند.

والدینی که خود را در تحصیل و آموزش و پرورش فرزندانشان درگیر می سازند در یادگیری به آنهاکم می کنندو فرزندان آنها از نظر تحصیلی وضعیت بهتری دارند. این والدین کار می‌کنند خون را آسان تر می سازند.

۲-مناهی را بری خواندن و یادگیری در خانه فراهم کنند. والدین باید کتاب ها و مجلات مناسب برای سن و کلاس بچه ها در خانه تدارک ببینند تا بچه ها آنها رامطالع نمایند.گاهی نیز لازم است که این مطالعات به صورت مشارکتی باشد. ۳-سعی کنند الگوی خوبی برای فرزندان باشند. والدین باید توجه داشته باشند که بچه ها به اعمال ما نگاه می کنند نه به گفتار ما به همین خاطر باید این باورخود را که مطالعه کردن فعالیتی لذت بخش و مفید است به فرزندانشان منتقل کنند . ۴-بچه ها را ترغیب کنند که در مدرسه وظایفشان را به بهترین نحو ممکن انجام دهند. والدین باید اعتقاد خویش را که وظایف و تکالیف مدرسه تاثیر فوق العاده دارد را به فرزندانشان نشان دهندو از آنها بخواهند که تکالیف و وظایف را به بهترین وجه ممکن انجام دهند. ۵-از فشار ها به طور مثبت استفاده کنند. والدین باید فرزندانشان را تشویق نمایند که تکالیفشان را به بهترین نحو انجام دهند ولی آنها نباید با تنظیم اهداف غیر قابل دسترسی برای فرزندانشان یا به وسیله ی درگیر ساختن او در فعالیتهای زیاد فشار زیادی بروی تحصیل نمایند. ۶-به تحصیل و در درس خواندن اهمیت بدهند.

بسیاری از والدین به کلاسهای مختلف خارج از مدرسه اهمیتی بیش از مدرسه قایل می شوند در حالی که باید مهمترین نگرانی آنها مسایل تحصیلی و درسی فرزندانشان باشد .

پیدا یادهکارفره، مسئول واحد آموزش و پژوهش سازمان انتقال خون هرمزگان

۷- سابقه بیماری عفونی و ویروسی و قلبی- ریوی نداشته باشد. ۸- سابقه بیماری کبدی و هپاتیت نداشته باشد . ۹-سابقه تشنج و صرع نداشته باشد. ۱۰- سابقه قندخون بالا نداشته باشد .

موارد معافیت از اهدای خون:

معافیت موقت : سرما خوردگی - مراجعه به دندانپزشکی و مصرف برخی داروها (کورتون-...) و آنتی بیوتیک ها (پنی سیلین)،.ابتلا به آنفلوانزا تزریق واکسن سرخک، اوریون ،تب زرد یا دریافت واکسن های خوراکی فلج اطفال یا تیفوئید . ابتلا به هپاتیت A،تماس با فرد مبتلا به هپاتیت . استفاده از بعضی داروهای پوست و مو (اکوتان و...) و مواردی که فرد را به مدت یکسال از اهدای خون معاف می نماید.

تزریق خون و یا فرآورده های خونی تماس نزدیک با فرد مبتلا به هپاتیت B و تماس نزدیک با فرد مبتلا به ایدز .

اهدای خون شامل اهداکننده بار اول ، اهدا کننده با سابقه، اهدا کننده مستمر می باشد.

برای آنکه افراد بتوانند خون خود را اهدا نمایند باید واجد شرایطی باشند که به واسطه آن اهدای خون نه برای سلامتی بدن اهدا کننده عوارضی در بر داشته باشد و نه برای فردی که قرار است خون شما به وی تزریق گردد .

شرایط اصلی اهدای خون به قرار زیر هستند:

۱- حداقل سن ۱۷ سال و حداکر ۶۵ سال، البته با محدود سنی نیز بتوان خون اهدا نمود.

۲- رعایت فاصله زمانی حداقل ۸ هفته بین دو نوبت اهدای خون، باین شرط که دفعات اهدای خون از ۴ بار در سال تجاوز ننماید . البته بهتر است آقایان با فواصل سه ماهه و خانم ها با فواصل چهارماهه نسبت به اهدای خون اقدام نمایند.

۳- تندرستی بدان معنی که علاوه بر احساس سلامتی توانایی انجام فعالیت های معمول زندگی خود را داشته باشید .

۵ - فشارخون متعادل باشد .

۶- کم خون نباشد .

۵- افرادی که برای پول اقدام به تماس جنسی می کنند.

۶- بیماری های عفونی مثل جزام ،شاکاس، کالآزار، کسانیکه در گذشته هومون رشد انسانی دریافت کرده اند.

۸- بدخیمی های خونی و انواع سرطان .

۹- تالاسمی ماژور.

۱۰- بیماری های قلبی و عروقی بخصوص عروق کرونر و بیماری های دریچه ای قلب و بیماری های تنفسی.

۱۱- سابقه بیماری های عروق مغز.

۱۲ - مصرف داروهای قلبی (دیژیتال- نیتروگلیسرین ...)

۱۳ - اعتیاد تزریقی .

۱۴ - مصرف کنندگان کوکائین استنشاقی.

۱۵- برخی از بیماری های پوستی مثل سوریازیس و تیلیگو همراه با بیماری اتو ایمن .

۱۶- بیماری تیروئیدی.

۱۷- عقب ماندگی های ذهنی و تشنج .

۱۸- بیماری های کلیوی از جمله بیماری مزمن کلیه.

۱۹- جراحی سرطان ها و جراحی قلب باز .

۲۰- بیماران دیابتیک که انسولین دریافت کرده اند.

فعالیت های پرخطر:

۱- افرادی که آزمایش مثبت برای HIV داشته اند و یا افراد مبتلا به ایدز .

۲- افرادی که با فرد مبتلا به ایدز که آزمایش مثبت برای HIV داشته ، تماس جنسی داشته .

۳- مردان همجنس باز از سال ۱۹۷۷ تاکنون، حتی یکبار .

۴- فردی که سابقه استفاده از مواد مخدر تزریقی داشته حتی یک بار .

۵- سابقه ارتباط جنسی در یکسال گذشته با فردی که از مواد مخدر تزریقی استفاده می کند.

۶- سابقه استفاده از فاکتورهای انعقادی تغلیظ شده برای اختلالات خون ریزی دهنده از قبیل هموفیلی.

۷- داشتن ارتباط جنسی دریکسال گذشته با فردی که فاکتور انعقادی تغلیظ شده مصرف می کند.

۸- افرادی که برای ارتباط جنسی پول دریافت نموده اند .

۹- افرادی که در یک سال گذشته برای داشتن ارتباط جنسی پول یا دارو پرداخت نموده اند.

۱۰- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک داشته یا به این علل درمان شده اند.

چگونگی روند اهدای خون در واحد خونگیری:

۱- ثبت نام :... پرکردن یک پرسشنامه مربوط به تاریخچه پزشکی توسط اهداکننده .

۲- خودخدنی: در این مرحله فرد اهدا کننده خون از طریق مطالعه جزوات ویژه خودخدنی، از مواردی که

سلامت خون و فرآورده های خونی را به خطر می اندازند مطلع خواهند شد تا در صورت هرگونه

مشکلی در مورد عدم سلامت خویشان از اهدای خون انصراف نمایند.

فرماترغی بخشی شامل مصاحبه پزشکی و انجام معاینات ساده (اندازه گیری وزن ، فشارخون ،نبض و درجه حرارت بدن- هموگلوبین) با هدف تأیید صلاحیت پزشکی اهداکننده برای اهدای خون .

در اینجا پرسش هایی از طرف پزشک درمورد تاریخچه سلامتی و بیماری های قبلی اهداکننده مطرح می

شود که پاسخگویی دقیق و صحیح به سئوالات منجر به ارتقای سلامت خون های اهدایی و حفظ سلامت

اهداکننده در حین اهدای خون خواهد گردید و پس

از اطمینان سلامتی کامل، فرد به اتاق خونگیری راهنمایی شده و بر اساس نظر پزشک ۳۵۰ تا ۴۵۰ سی سی خون اهدا می نماید .

۴- آزمایشات کم خونی و غلظت خون: با نظر پزشک مستقر در واحدهای اهدای خون، آزمایشات

ساده ای برای اندازه گیری هموگلوبین خون اهداکننده

و همچنین غلظت آن انجام می گیرد.

۵- خونگیری: شامل استریل کردن ناحیه چین آرنج

خونگیری می باشد که قبل از آنکه سوزن استریل که

به کیسه مخصوص وصل است وارد ورید شود، انجام

می گردد . کل مرحله خونگیری از زمان خوابیدن

اهداکننده روی تخت تا خارج شدن سوزن خونگیری در حدود ۱۰ دقیقه طول می کشد .

۶- نیروبخشی: شامل دقایقی استراحت همراه با

مراقبت کادر پزشکی و پذیرایی مختصر با آبمیوه و شیرینی.

بیماری های منتقله از راه خون:

عفونت هایی که می توانند توسط خون آلوده منتقل

شوند عبارتند از:

۱- HIV-۱ که منجر به AIDS می شود، هپاتیت B، هپاتیت

C ،سیفلیس، مالاریا ، HTLV، بیماری شاکاس (که

بیماری عفونی است که مخصوص آمریکای جنوبی

و برخی نقاط خاص می باشد و در ایران موردی ندارد

اهمیت اهدای مستمر خون:

افراد بالغ سالم می توانند به طور مستمر خون دهند.

در اکثر کشورها مردان هر ۳ ماه یکبار و خانم ها هر

۴ ماه یکبار می توانند خون اهدا نمایند (شایان ذکر

است که فاصله بین دو بار اهدای خون متوالی می

توانند ۸ هفته باشد ،اما دفعات اهدای خون در سال

برای مردان ۴ بار و برای بانوان ۳ باراست) ذخیره

منطقی از خون ضروری است، عمر گلبول قرمز فقط

۳۵روز و پلاکت ۵ روز پس از اهدای خون می باشد

و بعد از این مدت نمی توان از آنها استفاده

نمود.

هنگامی که مردم به طور منظم(مستمر) خون اهدا

کنند، سرویس انتقال خون می تواند جمع آوری خون

در اکثر کشورها، مردان هر ۳ ماه یکبار و خانم ها هر

۴هفته یکبار خون می توانند جمع آوری کنند،

باید به این علل درمان شده اند.

۱۰- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۱۱- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۱۲- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۱۳- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۱۴- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۱۵- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۱۶- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۱۷- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۱۸- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۱۹- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۲۰- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۲۱- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۲۲- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۲۳- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۲۴- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۲۵- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۲۶- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۲۷- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۲۸- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۲۹- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۳۰- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۳۱- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۳۲- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۳۳- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۳۴- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۳۵- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۳۶- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۳۷- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۳۸- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۳۹- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۴۰- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۴۱- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۴۲- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۴۳- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک

داشته یا به این علل درمان شده اند.

۴۴- افرادی که در یکسال گذشته سیفلیس یا سوزاک